

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว องค์กรต่างๆ จึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นให้ได้เหมาะสมและทันเวลาที่ ซึ่งรวมถึงระบบราชการที่จะต้องมีการพัฒนาระบบการบริหารทั้งในมิติเชิงโครงสร้าง เพื่อแบ่งขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรให้มีความสามารถในการบูรณาการ และรองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมิติเชิงวิธีการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นไปเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นฐาน และการเร่งพัฒนาขีดสมรรถนะและเสริมสร้างความเข้มแข็ง อันจะช่วยทำให้ระบบราชการสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ผลผลิตเกิดความคุ้มค่าแก่ประเทศชาติและประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ

ผู้บริหารองค์กรต่าง ๆ ในปัจจุบันจะต้องตระหนักเสมอว่า องค์กรของตนกำลังเผชิญกับการแข่งขัน ภัยคุกคามหรืออุปสรรคที่หลากหลาย ซับซ้อน รุนแรง และแตกต่างไปจากเดิม ซึ่งเป็นเรื่องที่ท้าทายต่อผู้บริหารว่าทำอะไรให้องค์กรอยู่รอดและเติบโตอย่างยั่งยืน ความรุนแรงและความซับซ้อนของการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อม ส่งผลให้องค์กรซึ่งเป็นระบบที่คล้ายกับสิ่งมีชีวิต ต้องปรับโครงสร้างการดำเนินงานและรูปแบบการบริหาร เพื่อความอยู่รอดตาม “ทฤษฎีวิวัฒนาการ” ของ Charles Darwin ที่ผู้เข้มแข็งและเหมาะสมเท่านั้นที่จะอยู่รอดได้ในอนาคต เช่นเดียวกับองค์กรในอนาคตที่ต้องปรับตัวใน 2 มิติ ได้แก่ โครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กร ซึ่งไม่เพียงแค่พิจารณาโครงสร้างทางกายภาพเท่านั้น ผู้บริหารจะต้องถ่วงดุลระหว่างโครงสร้าง รูปแบบ และกระบวนการจัดการ ระบบสารสนเทศ ระบบรางวัล ทรัพยากรมนุษย์ และกลยุทธ์ของพันธกิจ โดยรูปแบบองค์กรในอนาคตจะแบนราบ มีการทำงานแบบเป็นทีม เชื่อมโยงแบบเครือข่าย แต่โครงสร้างต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การแข่งขันและกลยุทธ์ โดยองค์กรในอนาคตจะให้ความสำคัญกับความหลากหลาย การเรียนรู้ และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งองค์กรในอนาคตจะให้ความสำคัญกับบุคลากรที่มีทักษะ ความรู้ และคุณธรรม ขณะที่ผู้บริหารระดับสูงจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนด และสื่อสารวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ไปยังส่วนต่าง ๆ ขององค์กร (ศิริวิช ดโนทัย, 2552)

การมีส่วนร่วมถือเป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญ เพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเป็นที่ยอมรับของทุก ๆ ฝ่าย International Association for Public Participation (IAP2) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า “เป็นกระบวนการที่นำเอาประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหา ร่วมกันหรือกระบวนการตัดสินใจร่วมกัน และใช้ข้อมูลความเห็นของประชาชนเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจ” เออร์วิน วิลเลียม (Erwin, 1976 : 138) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ไว้ว่า เป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจความชำนาญของประชาชนแก้ไขร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสม และสนับสนุนติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ โคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1981 : 6 อ้างถึงใน บุญเพ็ง วงศ์หนองอนุรักษ์, 2550 : 11-13) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึงการที่สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ การมีส่วนร่วมตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ และได้เสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) 3) การมีส่วนร่วมรับผล ประโยชน์ (Benefits) และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) และเครื่องมือของการมีส่วนร่วมนั้นมีอยู่หลายประเภท ได้แก่ ประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นรูปแบบหนึ่งของกระบวนการให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ก่อน การออกกฎคำสั่งหรือการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร การสอบถามสาธารณะ (Public Inquiry) หรือ “การสอบสวนโดยเปิดเผย” และ “การรับฟังทางมหาชน” ซึ่งหมายถึง มาตรการทางการปกครองที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่จะได้รับผลกระทบหรือความเสียหายในเรื่องนั้นๆ ได้แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งคัดค้าน ก่อนที่ฝ่ายบริหารจะออกกฎหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นๆ โดยให้องค์กรหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระเป็นผู้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นการออกเสียงประชามติ (Referendum) เป็นกระบวนการของการให้ประชาชนออกเสียงลงคะแนนเพื่อลงมติวินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดในการบริหารงานขององค์กร และการลงชื่อ (Public Registries) หรือลงทะเบียน ของประชาชนที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้เป็นรายงานและข้อมูล ที่ใช้ในการประเมินผล

การมีส่วนร่วมมีความสำคัญในการบริหารองค์การให้เกิดประสิทธิผล เกิดความสำเร็จทั้งในด้านการเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลา การสร้างฉันทามติ การเพิ่มความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ ทำให้รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของการตัดสินใจนั้น การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า

ความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วมในการพัฒนาก่อให้เกิดการพึ่งตนเอง เป็นช่องทางสะท้อนปัญหาความต้องการที่แท้จริงของท้องถิ่น เป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคล สนับสนุนการพัฒนาความรักท้องถิ่นและความรับผิดชอบต่อสังคม (สุทัตตา วารานนท์, 2552 : 20-21)

การบริหารเชิงกลยุทธ์ มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้องค์กรกำหนดทิศทาง ภารกิจ กลยุทธ์การดำเนินงานขององค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม พัฒนาปรับปรุงทุกภาคส่วนขององค์กรให้นำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนติดตาม กำกับ ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่กำหนด เพื่อเรียนรู้ผลความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยประโยชน์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์คือ องค์กรปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดียิ่งขึ้น การจัดสรรทรัพยากรในองค์กรสอดคล้องและสมเหตุสมผล การปรับตัว การขยายตัวขององค์กรมีกรอบทิศทางที่ชัดเจน กระตุ้นให้บุคลากรมองเห็นโอกาส ภัยคุกคาม จุดแข็ง จุดอ่อน และทิศทางการดำเนินงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีความคิดใช้ทรัพยากรร่วมกัน (อนิวัช แก้วจางค์, 2552 : 11-13) ซึ่งกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การตรวจสอบสภาพแวดล้อม (Environmental Scanning) 2) การจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Formulation) 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) และ 4) การประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) (Wheelen and Hunger, 2006 : 9) และสอดคล้องกับ วิเชียร เวลาคี (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมสถานศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์ภารกิจและผลผลิต การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และการประเมินสภาพสถานศึกษา 2) การกำหนดทิศทางสถานศึกษา ประกอบด้วย กำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ และกำหนดเป้าหมายผลผลิตหลัก 3) การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา ประกอบด้วย ระดมความคิดของผู้มีส่วนกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ระบุความสำเร็จที่ต้องการ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของทางเลือกและระบุแผนงาน โครงการ กิจกรรม 4) การปฏิบัติตามกลยุทธ์สถานศึกษา ประกอบด้วย กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน จัดเตรียมข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน สร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมความคิดในการดำเนินงานและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 5) การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์สถานศึกษา

การปกครองท้องถิ่นถือว่าเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศในระดับชาติ ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องอาศัยพัฒนาการของการปกครองและการบริหารตนเองในระดับท้องถิ่น ทั้งในทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับจากประชาชนว่าการปกครองและบริหารท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์ต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเขา การปกครอง

ท้องถิ่น นอกจากจะมุ่งประโยชน์ไปที่การพัฒนาศักยภาพของประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองแล้ว ยังมีความสำคัญในฐานะที่เป็นวิธีการปกครองและการบริหารประเทศอย่างใหม่ มีการกระจายอำนาจภารกิจหน้าที่การงานที่เป็นภารกิจพื้นฐานจากรัฐบาลกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กระทำการแทน เช่น การรักษาความสะอาด การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การจัดการศึกษาขั้นประถม ดังนั้น การบริหารท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิผลจึงต้องอาศัยการบริหารเชิงกลยุทธ์

เทศบาลตำบลเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง มีความเป็นอิสระในการบริหารงบประมาณและบุคลากร มีหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะให้สอดคล้องและเพียงพอกับความต้องการของประชาชน เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน จัดให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันและระงับโรคติดต่อ ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ บำรุงศิลปะ จริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น นอกจากนี้ยังอาจมีการจัดทำกิจการ ดังต่อไปนี้ เช่น ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา ให้มีโรงฆ่าสัตว์ ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม ให้มีสุสานและฌาปนสถาน บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้ ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ และเทศพาณิชย์ จะเห็นได้ว่าภารกิจของเทศบาลตำบลครอบคลุม ต่อสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งหมด ดังนั้น ในการดำเนินกิจการของเทศบาลจึงจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมและการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้การจัดบริการสาธารณะมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานและรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลและเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึง การมีส่วนร่วมและการบริหารเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร โดยจะเน้นทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วม 4 ระดับ คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และศึกษาระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ คือ การตรวจสอบสภาพแวดล้อม การจัดทำกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของพนักงานเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของพนักงานและการบริหารเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของพนักงานเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพรโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. การมีส่วนร่วมของพนักงานและการบริหารเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ศึกษาการมีส่วนร่วมและการบริหารเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1. กระบวนการมีส่วนร่วม จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล
2. กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ จำนวน 4 ด้าน 1) การตรวจสอบสภาพแวดล้อม 2) การจัดทำกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) การประเมินผลและการควบคุม

ขอบเขตด้านประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ พนักงานเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร จำนวน 20 แห่ง รวมทั้งสิ้น จำนวน 345 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร จำนวน 20 แห่ง

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินงานในช่วงเดือน พฤศจิกายน 2552 - กันยายน 2553

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำศัพท์ที่มีความหมายเฉพาะในการวิจัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันกับหัวข้อการวิจัยที่ทำการศึกษาดังต่อไปนี้

การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ในลักษณะของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การมีส่วนร่วมในขั้นต้น ค้นหาสาเหตุปัญหา กำหนดทางเลือก ความต้องการที่แท้จริง โดยเข้าไปมีส่วนร่วมของโครงการ การมีส่วนร่วมในขั้นเตรียมการ หาโอกาสหรือช่องทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งลำดับความสำคัญของโครงการที่จะต้องดำเนินการ การมีส่วนร่วมในขั้นการตัดสินใจ เป็นการหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติการ หาอาสาสมัคร ผู้ประสานงาน การคัดเลือกผู้นำ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) เป็นการดำเนินงานตามโครงการ และแผนงานและเป็นการมีส่วนร่วมและเต็มใจในการเป็นเจ้าของกิจกรรม คือ สละทรัพยากร (Resource Contribution) แรงกาย การเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการให้คำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน (Administration and Coordination) การฝึกอบรมหรือการให้คำปรึกษาในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ และเป็นผู้ประสานงานในโครงการ รวมทั้งคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับหลังเกิดการมีส่วนร่วม

3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Benefits) คือการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านวัตถุ การเพิ่มผลผลิต รายได้ หรือทรัพย์สิน การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านสังคม (Social Benefits) การเพิ่มคุณภาพชีวิต การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านบุคคล (Personal Benefits) ความนับถือตนเอง พลังอำนาจทางการเมือง ความคุ้มค่าของผลประโยชน์

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวัดผล และวิเคราะห์ผลของการดำเนินงาน การค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การตัดสินใจและการปฏิบัติการต่าง ๆ ทางด้านการจัดการ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดการดำเนินงานระยะยาว ประกอบด้วย การตรวจสอบสภาพแวดล้อม (Environmental Scanning) การจัดทำกลยุทธ์ (Strategic Formulation) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) และการประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) ดังนี้

1. การตรวจสอบสภาพแวดล้อม (Environmental Scanning) คือ การศึกษาวิเคราะห์ ตรวจสอบ และประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก หรือการวิเคราะห์ “SWOT Analysis” คือการกำหนด จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) อุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threats)

2. การจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Formulation) คือ การจัดทำแผนระยะยาว เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงาน ประกอบด้วย การกำหนดพันธกิจ กำหนดวัตถุประสงค์ การพัฒนากลยุทธ์ และกำหนดนโยบาย

3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) เป็นกระบวนการดำเนินงาน นำกลยุทธ์และนโยบายที่กำหนดไว้เข้าสู่การปฏิบัติ จัดทำโปรแกรมดำเนินงาน งบประมาณ และวิธีการดำเนินงาน

4. การประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) เป็นการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกำหนดมาตรวัดการดำเนินงานที่เหมาะสมกับแต่ละองค์การ

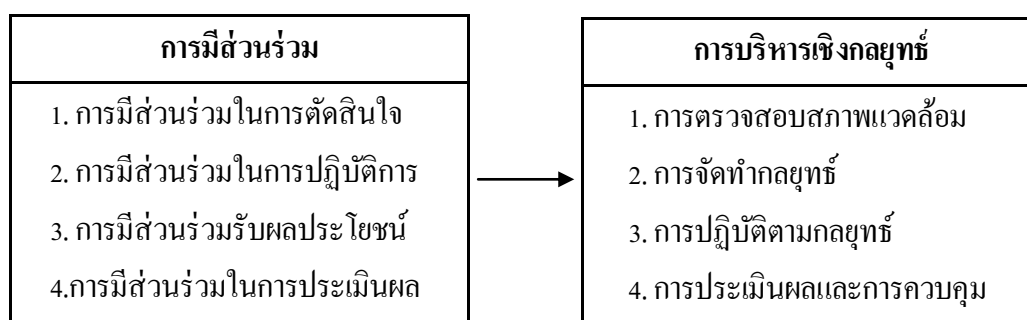
เทศบาลตำบล หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบล

พนักงาน หมายถึง พนักงานเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ และแนวคิด กระบวนการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff (อ้างถึงใน บุญเพ็ง วงศ์หนองอนุรักษ์, 2550 : 11-13) และกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ Wheelen and Hunger (2000 : 9-16) จึงได้มีกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของพนักงานและการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร
2. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของพนักงานและการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของพนักงานและการบริหารเชิงกลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร